

*Förslag på*

# Instruktion för kontrollanter i föreningslotterier

The background of the page is a dark, blue-tinted photograph. It shows a hand holding a black pen, pointing at a silver Casio calculator. The calculator is on a document that appears to be a financial statement or ledger. The document has some text and numbers, including '2010' and '4' in a table. The overall scene suggests a focus on financial calculation and auditing.

# Uppdraget

Att vara kontrollant innebär att man för tillståndsmyndighetens räkning utför ett uppdrag som ställer stora krav på ordning, noggrannhet och kunnande.

- Kontrollanten ska följa kontrollantinstruktionen och vid avvikelser från bestämmelserna underrätta tillståndsmyndigheten om detta.
- Kontrollanten ska i första hand tillvarata allmänhetens och samhällets gemensamma intresse att alla lotterier bedrivs på lagligt och lämpligt sätt.
- Kontrollanten ska övervaka föreningens lotteriverksamhet och se till att verksamheten ger skälig avkastning.
- Föreningen ska kunna få råd av kontrollanten. Kontrollanten ska därför informera sig om gällande lagar och bestämmelser samt delta i av tillståndsmyndigheten eller annan anordnad kontrollantutbildning.

*I uppdraget som kontrollant ingår att kontinuerligt följa lotteriets genomförande.*

## Lotterier anordnade efter registrering enligt 17§ lotterilagen (1994:1000)

Efter beslut om registrering hos kommunen ska kontrollanten snarast kontakta lotteriföreståndaren för genomgång.

Genomgången ska omfatta paragraferna 14, 16, 17, 49 och 50 i lotterilagen. Dessutom ska Lotteriinspektionens allmänna råd läsas igenom. Särskilt viktigt är att bestämmelserna om lottryck går igenom.

**Innan något lotteri får starta ska lotteriföreståndaren och kontrollanten tillsammans gå igenom lotteriets upplägg.**

### Lotteriets upplägg

Antalet lotter, lottpris, typ av lotteri, lottyp, vinstplan och försäljningstid ska fastställas. Kontrollanten ska värdera vinsterna om dessa inte utgörs av pengar eller presentkort. Varuvinster ska värderas till gällande marknadspris det vill säga det pris som är normalpris vid inköp i affärer.

Eventuella rabatter ska tillfalla anordnaren. Vid tveksamhet om en varas marknadspris får sakkunnig anlitas, till exempel när konstverk och liknande används som vinst. Kostnader för sådan värdering ska betalas av lotterianordnaren och senare belasta lotteriet.

Om det inom kommunen finns fasta försäljningsplatser som görs tillgängliga genom ett serviceföretag ska kontrollanten se till att föreningen inte säljer lotter där med stöd av 17§, utan hänvisa föreningen att söka tillstånd enligt 15/16§§.

Kontrollanten ska se till att föreningen inte tecknar bindande avtal om vinstinköp med leverantör av varuvinster före genomgången av lotteriet.

Kontrollanten ska se till att kontrollantarvordet betalas på det sätt kommunen bestämt.

### Beställning av lotterimaterial

Kontrollera att förslutna lotter som beställs är av godkänd typ och finns med i Lotteriinspektionens förteckning över typgodkända

lotter på Lotteriinspektionens hemsida. Endast sådana lotter får användas.

Var uppmärksam på att det av beställningen ska framgå vilka uppgifter som ska tryckas på lotterna. Detta framgår av Lotteriinspektionens allmänna råd.

Efterhandsdragna lotter bör uppfylla krav enligt Lotteriinspektionens ”Krav på ej förslutna lotter som används i efterhandsdragna lotterier”.

När lotterna har levererats till föreningen och innan försäljningen får börja ska kontroll ske att lottsatsen överensstämmer med beställningen samt att tillverkaren (importören) garanterar lottsatsens innehåll.

### Förhandsdragna lotterier

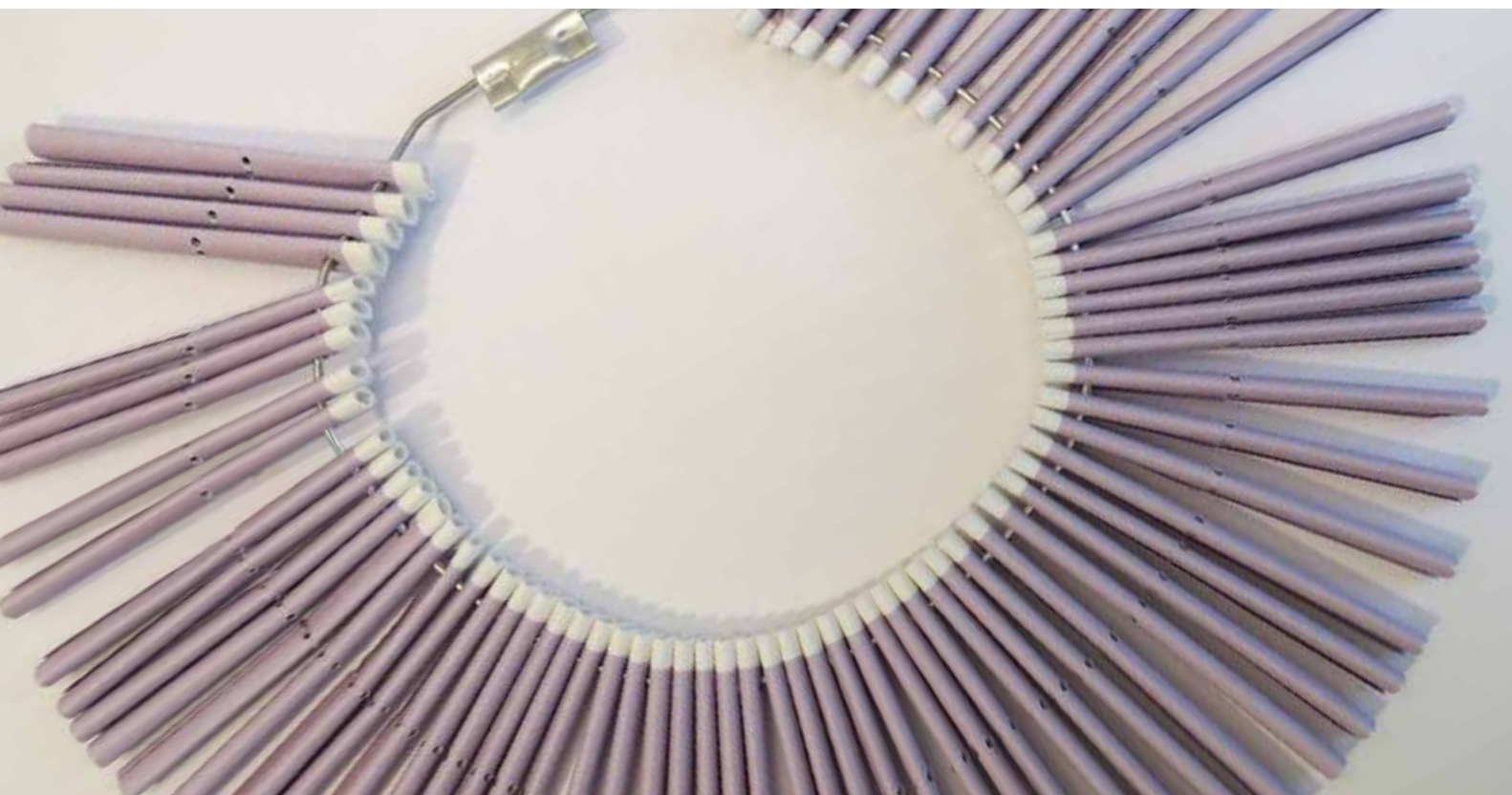
Om lotteriet består av en fast lottsats har dragning och blandning skett i tillverkningen. Kontrollanten ska då kontrollera att det av intyg från tillverkaren framgår att denne garanterar att lottsatsen innehåller vinster till rätt värde.

Dessutom kontrolleras att uppgifterna som tryckts på lotterna är riktiga och att rätt antal lotter levererats.

Vid lotteri med numrerade lotter i löpande följd (t.ex 1 - 10 000) ska kontrollanten förrätta slumpmässig dragning efter det att lottsatsen levererats.

Exempel på dragning finns på sidan 7.





### **Efterhandsdragna lotterier**

Kontrollanten ska tillsammans med lotteriföreståndaren eller annan av föreningen utsedd funktionär förrätta dragning senast den dag som angivits på lottsedeln.

Osålda lotter ska tas omhand och kontrollräknas av kontrollanten innan dragning sker. För både förhands- och efterhandsdragna lotterier gäller att dragning ska ske på alla lotter som ingår i lotteriet.

Även osålda lotter vid efterhandsdraget lotteri ska vara med i dragningen. Vinster som utfaller på osålda lotter tillfaller lotteriet.

Om det från anordnarens sida finns önskemål om att alla vinster ska falla ut, vilket kan vara fallet om vinsterna är skänkta, får kontrollanten medge att dragning sker på endast sålda lotter. Detta gäller dock bara vid efterhandsdragna lotterier.

### **Lotteriets förvaltning**

Lotteriet ska förvaltas skilt från föreningens övriga räkenskaper. Vid omfattande lotteriverksamhet bör särskilt konto öppnas. Ett lotteri får endast belastas med kostnader som hör till lotteriet.





## **Lotterier anordnade efter tillstånd enligt 15 och 16 §§ lotterilagen**

Tillstånd till lotteri med stöd av 15 och 16 §§ har av tillståndsmyndigheten bestämts till omfattning, utförande och villkor.

Tillståndet bör därför av kontrollanten gås igenom punkt för punkt med lotteriföreståndaren. Särskilt bör beaktas eventuella villkor som förenats med lotteriet.

Några avvikelser från tillståndet och villkoren får inte medges. Det åligger tillståndsmyndigheten att fatta beslut om ändringar i tillståndet.

Vid start, genomförande och avslutande av lotteriet gäller i tillämpliga delar samma regler som för registreringslotterier.

Om serviceföretag anlitas för lotteriet ska det avtal som slutits mellan parterna granskas för att säkerställa att tillståndshavaren har det bestämmande inflytandet över lotteriet.



### Exempel på dragningsförfarande

Det enklaste sättet att förrätta dragning är att göra det manuellt med hjälp av knappsatser.

Använd två knappsatser, en numrerad 00 -99 och en numrerad 0-9.

Med dessa satser kan upp till 1 000 lotter dras.

Om lotteriet innehåller 1 000 lotter indela dessa enligt följande: 1 000

- Knappsatsen 0-9 används för att dra den första siffran.
- Knappsatserna 00 -99 används för att dra de övriga siffrorna.
- En knapp dras ur varje sats och läggs väl synlig på bordet. Protokollföraren skriver ned numret.
- Därefter ska alla knappar tillbaka i satserna igen och nästa nummer dras. Om nummer 000 skulle dras innebär det att lott 1 000 vunnit.

### Dragning av slutsiffror

Förutsättning: 10 000 lotter.

Så här många vinster utfaller vid olika antal slutsiffror:

En slutsiffra	T.ex. 8	1 000 vinster
Två slutsiffror	T.ex. 48	100 vinster
Tre slutsiffror	T.ex. 148	10 vinster

Dragningen ska ske helt slumpmässigt där alla i lotteriet ingående lotter har lika chans till vinst. Detta innebär att dragningen ska börja med högsta vinsten och därefter i fallande ordning.

### Huvudregel

Lott som utfallit med vinst på tidigare nummer i dragningen bör inte också kunna vinna en annan högvinst.

Dragningslistan kontrolleras och undertecknas av kontrollanten och lotteriföreståndaren.

*På vår hemsida, [lotteriinspektionen.se](http://lotteriinspektionen.se),  
finns ytterligare information och dokument  
som vi sammanställt för att underlätta ert  
arbete i dessa frågor.*

LOTTERI  
INSPEKTIONEN

**Besöksadress:** Finningevägen 54 B • **Postadress:** Box 199, 645 23 Strängnäs  
**Telefon:** 0152-650 100 • **Telefax:** 0152-650 180

[www.lotteriinspektionen.se](http://www.lotteriinspektionen.se)